

Kronik: Klimaforandringerne rammer fra Nordjylland til Nairobi og kræver fælles handling nu

RASMUS PREHN, MINISTER FOR UDVIKLINGSSAMARBEJDE (S), PETER DAMGAARD JENSEN, ADM. DIREKTØR, PKA, OG BIRGITTE QVIST-SØRENSEN, GENERALSEKRETÆR, FOLKEKIRK

16. SEP 2019 KL. 00:00

[DELGEN TIL SENERE](#)

KRONIK Hvis ikke vi tilpasser os klimaforandringerne mere effektivt bliver det dyrt - både i menneskelige omkostninger og i kroner og øre

KRONIK - I sidste uge udkom den Globale Kommission for Klimatilpasning med en rapport, som præsenterer en række anbefalinger til, hvordan vi kan tilpasse os de vidtrækkende konsekvenser af klimaforandringerne. Danmark har støttet kommissionen, der bl.a. består af tidligere FN-generalsekretær Ban Ki-moon, stifter af Microsoft Bill Gates og direktør for PKA Pension Peter Damgaard Jensen.

Kommissionens konklusioner er klare: Mennesker over hele kloden mærker allerede konsekvenserne af klimaforandringerne, uanset om man bor på plejehjem i Thy, er kaffebonde i Colombia eller har adresse i et af Nairobis slumkvarterer.

Men klimaforandringerne rammer skævt. De fattigste lande bliver hårdest ramt og har de færreste midler til at tilpasse sig et varmere klima med hyppigere naturkatastrofer. F.eks. stiger temperaturen halvanden gang mere i Saharaørkenen end det globale gennemsnit.

Øjeblikkelig handling

Det er en udfordring, vi ikke kan lade verdens fattigste stå alene med. Vi i den rigere del af verden er nødt til at hjælpe de lande og befolkninger, der har mindst og er mest udsat, med at forebygge klimaforandringer. Det kalder både på innovation og øget samarbejde mellem den offentlige og private sektor for at sikre viden og finansiering til klimatilpasning. Rapportens direkte opråb er, at der skal handles nu, da det er langt billigere at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne end at genopbygge ramte områder og infrastruktur.

Samtidig kan klimasikret infrastruktur ikke blot mindske katastrofer og økonomiske tab, det kan også øge vækst og produktivitet. Erfaringer viser nemlig, at det er nemmere at tiltrække investeringer til klimasikrede infrastrukturprojekter som f.eks. broer, der er bygget højt for at modstå oversvømmelser, eller vandreservoirer, der er integreret med beskyttelse af kritiske økosystemer. Udover at det kan blive lettere at tiltrække investeringer understreger rapporten også, at tidlige klimaindsatser også kan være nøglen til andre gevinster.

Når der i områder med risiko for tørke gennemføres vandprojekter, betyder det, at bønderne ofte også får ny muligheder for at dyrke jorden og sikre mad til deres familier. Desuden kan der i tørkeområder let opstå stridigheder om jorden, hvilket kan udvikle sig til egentlige konflikter.

Sådanne konflikter vil klimaindsatser altså også kunne dæmme op imod. Danmark har med succes støttet forskellige projekter, der har bidraget til udbygning af vedvarende energi i udviklingslande, som vi har set det med vindenergi i Kenya. Næste skridt bliver at styrke klimatilpasningsindsatsen.

Nytænkning på tværs

En åbenlys udfordring er, hvordan vi støtter mennesker, som lever i ekstrem fattigdom, med at tilpasse sig klimaforandringerne. Her kalder rapporten på nytænkning og fælles handling på tværs af civilsamfund, privatsektor, offentlige myndigheder og internationale institutioner, så vi kan sikre de fattigste grupper øget adgang til f.eks. bedre vejrinformation og finansieringsmuligheder.

I Danmark er vi blandt verdens bedste til at skabe partnerskaber på tværs af samfundssektorer og organisationer, og den tilgang kan vi bruge, når vi skal støtte udviklingslandene i deres klimatilpasning. Med dansk udviklingsbistand i ryggen samarbejder Folkekirkens Nødhjælp med danske og lokale fødevarer virksomheder i Etiopien om at producere nye afgrøder, som kan dyrkes, når der kommer mindre regn, og som samtidig skaber nye jobmuligheder for de lokale småbønder.

Kommissionens rapport slår også fast, at opgaven med at tilpasse os til klimaforandringerne kræver lederskab fra nationale regeringer - men kan ikke finansieres af offentlige kasser alene.

En ekstraordinær indsats

Der er brug for, at den private sektor tager sin del af ansvaret, før det er for sent. Flere danske investorer, herunder PKA, har allerede i dag investeret i

mikrolån til f.eks. småbønder i verdens fattigste lande. Men det kræver yderligere milliardinvesteringer i både infrastruktur og mikrolån, hvis vi skal bidrage til at afbøde de fødevarekriser og naturkatastrofer, der følger med stigende temperaturer. Her kan internationale investorer som den danske pensionssektor gå forrest.

Tiden arbejder desværre imod os, men vi kan nå det endnu. Som mennesker har vi altid været gode til at tilpasse os forandringer, men klimaforandringer sker i en sådan skala og tempo, at det kræver en ekstraordinær indsats.

Verdensbanken anslår, at op mod 100 millioner mennesker kan blive skubbet ud i ekstrem fattigdom inden 2030. Det vil betyde, at den globale indsats for at nå de 17 verdensmål kan gå i stå. Som ledere af tre forskellige typer organisationer er vi klar til sammen at hoppe i arbejdstøjet, styrke samarbejdet og handle på rapportens anbefalinger.